

- veröffentlicht worden. Ferner ist von ihm erschienen:
 „Die Simmultanschule“. Eine preisgekrönte Schrift.
 B u n d l a k e n V., Dr., Rabbi of the Congregation „Etz
 Raanon“ to Rochester, N.-Y. (Amerika).
 B u r g e r Sam., Rabbiner, in Mihalfó (Ungarn).
 B u r g h e i m David, Rabbi of the Congregation „Benai Je-
 huda“ to Kansas, City. Mò (Amerika).
 B u t t e n w i e s e n N., Lehrer, in Rimpär, Baiern (Unterfrk.).
 B u t t e r L., Lehrer, in Lochowitz (Böhmen).
 B u x b a u m, Lehrer, in Wesel (Pr. Rheinprovinz).
 B u x b a u m Heinrich, Lehrer an der israel. Hauptschule zu
 Pressburg (Ungarn).
 B y k Emil, Dr., Gerichts- und Landes-Advocat, Präsident des
 israelitisch-politischen Vereins „Schomer Israel“ (שומר
 ישראל) und Förderer der Interessen der Juden Galiziens,
 in Lemberg.

C.

- C a h a n Alt, Fr. d. hebr. Lit., in Cigany, l. P. Skala (Galiz.).
 C a h a n e Buszke, Fr. der hebr. Lit., in Gologory (Gallzien).
 C a h a n e David, Kaufmann, in Odessa, Bessarabien (Russl.).

ואלה הם הספרים בשמותם אשר חובר והוציאם לאור:

אבן התועים והוא תולדות המשיח השקר שבתי צבי וסיעתו. 1.
 נתן העזתי, שבתי, רפאל, דניאל, ישראל, נחמיה, חייא חיון, קורותיהם
 שיטותיהם ומעלליהם הרעים על פי מקורים חדשים ונאמנים עם תמונת
 הנביא השקר נתן העזתי. Eben ha-Toim (Stein der Verirrten). Eine
 kritisch-historische Abhandlung über Sabatai Zewi, seine Schü-
 ler und Nachfolger etc. mit Anmerkungen von P. Smolensky
 herausgegeben. Sonderabdruck aus der hebr. Monatsschrift
 „Haschachar“. Jahrgang 1872. 8. Wien. fl. 1.50 (Verlag
 P. Smolensky in Wien).

אבן נגף. והוא תולדות המקובלים הרבים מצפת ומירושלים. 2.
 אשר היו לאבן נגף להמשיח השקר ש"צ וסיעתו, קורותיהם ושיטותיהם
 דרכיהם וספריהם עפ"י מקורים חדשים ונאמנים עם יסוד ושורש החסידות
 ועם הערות מאת החכם פרץ סמאלענסקי. Eben Negef (Ein Stein
 des Anstosses). Eine Monographie der lurianischen Kabbala,
 ihrer Begründer, Lehrer, und Anhänger, mit Anmerkungen
 versehen und herausgegeben von P. Smolensky. Sonderabdruck
 aus dem „Haschachar“. Jahrg. 1873. 8. Wien. fl. 1.20 (Ebend.).

3. אבן אופל. תולדות המקובלים. "נרפס בהשחר שנה ה' חוברת ג'".
Eben Ofel. Geschichte der Kabbalisten und der Chassidim-Häupter. (In der hebr. Monatsschrift „Haschachar“. V. Jahrg. Heft 3 u. Folge.)

C a h a n e Eiber, Fr. der hebr. Lit. in Zborów (Galiz.).

C a h e n , min. offic. à Hatten, Alsace (Reichsland).

C a h e n , min. offic. à Dijon, (Cote d'or) (France).

C a h e n , min. offic. à Le Havre, Seine Inferieure (France).

C a h e n A., Rabbiner, in Meppel (Holland).

C a h e n Abraham, grand-rabbin à Alger (Algérie). Il a publié: Lettre d'adieux du grand-rabbin à ses Coreligionnaires . . . de Constantine. 4. Alger 1877 (69 S.).

C a h e n Abraham, min. offic. à Bildah (Algérie).

C a h e n Benjamin, Rabbin à Rouen, Seine Inferieure (France).

C a h e n Emmanuel, min. offic. à Ennery Arrond. de Metz (Lothringen).

C a h e n Emil, Rabbin à Rheims (France). Il a publié: Les Morts de Wissemburg, discours prononcé lors du deuxième anniversaire du 4. aout 1870. 50 Cent.

C a h e n Fils, ministre officiant à Metzervisse, Arrond. de Metz (Lothringen).

C a h e n Marz., Rabbin à Havre (France).

C a h e n Mathatia, Amateur de la literature hebr. à Creta, Candia. I'le dans la mer Mediterranée.

C a h e n Olry., min. offic. à Lyon (France).

C a h e n S., Directeur de l'école communale à Tanger, Marokko (Afrique).

C a h n , min. offic. à Thann. près de Colmar (Alsace).

C a h n Alex., Ober-Lehrer und Leiter einer Unterrichts- und Erziehungs-Anstalt, in Sobernheim (Pr. Rheinprovinz). Von demselben ist erschienen: Dr. Em. Hecht's Uebersetzungslehrer. Ein methodisches Hilfsmittel zum Uebersetzen des Pentateuch, der Agada, der Bücher Ester, Ruth und Echa. Neu bearbeitet, verbessert und vermehrt vom Herausgeber. II. Aufl. Kreuznach 1877. 8. 2 M. (149 S.) Verlag von R. Voigtländer.

C a h n Emmanuel, Amateur de la litterature hebr. à Ennery. près de Metz (Lothringen).

C a h n J., min. offic., à Sarrebourg, Arrond. de Metz (Lothtr.).

C a h n Isidor, Professeur au Seminaire Israelite à Paris, rue de Berlin 11. Redacteur en Chef des „Archives Israelites“, revue politique, religieuse et literaire, paraissant le 1er et le 15. de chaque mois (fondée 1840). Thome XXXIX. per annum. 25 fr.). Aussi a-t-il publié: l'Immortalité de l'ame chez les juifs traduit de l'allemand du Dr. G. Brecher. Paris. 8. Prix 2 fr. 50 Cent. (Aux bureaux des Archives).

C a h n Josef, Lehrer, in Frankfurt a. M. (Deutschland).

C a h n Ludwig, Rabbiner, in Laupheim (Württemberg).

C a h n Michael, Dr., Provincial-Rabbiner in Fulda, Pr. Hess.-Nass. (vorm. in Samter). Derselbe schrieb: Pirke Aboth, sprachlich und sachlich erläutert, nebst Angabe der variae lectiones, nach gedruckten und handschriftlichen Quellen. Berlin.

C a l m a n o w i t z Hirsch, Fr. d. hebr. Lit., in Niamtz (Rum.).

C a n t e r L., Rev. Reader (הן וקורא) by the Western Synagogue to London (Saint Albans Place S. W.).

C a r c o u s e Math., Institut. à l'école Talmud-Thora à Alger.

C a r l b a c h S., Dr., Rabbiner in Lübeck (Deutschland). Von demselben ist soeben erschienen: Predigt, gehalten in der Synagoge zu Lübeck am שבת תשובה (5639) 9. October 1878 (14 S.) 50 Pfg.

C a r o S. J., Rabbiner in Zempelburg, Wandsburg und Cammin (Pr. Westpreussen).

C a s p a r i , Religionslehrer, in Samter (Pr. Posen).

C a s s a g n a d e , Instituteur adjoint à l'école Talmud-Thora à Alger (Afrique).

C a s s e l David, Dr., Lector an der Hochschule für die Wissenschaft des Judenthums, in Berlin, Oranienburgerstrasse 74. Derselbe hat folgende Schriften publicirt:

1. Die Psalmenüberschriften in kritischer, historischer und archäologischer Hinsicht. L.-B. d. Or. 1840.

2. Plan der Real-Encyclopädie des Judenthums. Krotoschin 1844.

3. Zur Verständigung über jüdische Reformbestrebungen. 8. Berlin 1845.

4. קורא הדורות מר' דוד קונפורטו נדפס ראשונה שנת תק"ו בויניציאה ע"י ר' דוד אשכנזי ז"ל ועתה נתעוררתי להדפיסו שנית לתקנו ולהגיהו ולהוסיף בו מפתחות. Liber Kore ha-Dorot, scripsit

C o h n Baruch Joseph, Freund und Kenner der hebr. Literat.
(אוהב תורה וחכמה), in Salonichi (Türkei).

C o h n Benjanowitz, Fr. d. hebr. Lit., in Bayersdorf (Baiern).

C o h n C., Fr. der hebr. Literatur, in Temesvár (Ungarn).

C o h n Elkan, Dr., Rabbin to San Francisco (Californien).

C o h n F., Dr., Rabbiner in Oels (Pr. Schlesien). Er schrieb:
Prolog zum 50jährigen Stiftungsfest der „Chewra Kadischa“
in der Sprache eines Denkmals.

C o h n G. M., Rev. Reader in Cleveland Ohio (America). He
has published: The harp of Judah. à Collection of Music
for the use of Synagogues, Schools et Homes.

C o h n H., Cantor, in Königsberg (Preussen).

C o h n J., Reader and Secretary of the New Synagogue, Lon-
don, St. Helens Bishopsgate.

C o h n Jacob, Rabbiner zu Wilna (Russland).

C o h n Jacob, Dr., Rabbiner in Kattowitz, R.-B. Oppeln (Pr.
Schlesien).

C o h n Jacob, Lehrer, in Kettwig (Pr. Rheinprovinz).

C o h n Jacob, min. offic. à Philippoville. Arrond. de Constan-
tine (Algérie).

C o h n Joachim, Lehrer, in Waldenburg (Pr. Schlesien).

C o h n J. H., Rev. Head Master (Ober-Lehrer) Sussex-House
School, London.

C o h n L., Lehrer und Buchhändler, in Rées (Pr. Rheinprov.).

C o h n M., Fr. der hebr. Lit., in Bomst (Pr. Posen).

C o h n M., Rabbinate-Assesser, in Altona (Pr. Schl.-Holstein).

C o h n M., Ober-Cantor, in München (Baiern).

C o h n Moritz, Prediger, in Reichenbach (Pr. Schlesien).

C o h n M. J., Stifts-Rabbiner, in Frankfurt a. M. Er schrieb:
1. Zur Würdigung meines Conflictes mit dem Lehrer
und Kanzelredner Herrn Dr. T. Cohn in Potsdam. Berlin
1863 (20 S.).

2. גלוי עין. Zur Analyse der hebr. Wörter auf Grund der
primitiven Laut-Verbindungen und Bedeutungen, insbesondere
des (ע)-Lautes. Frankfurt a. M. 1871. 1 M. (W. Erras).

C o h n M. Porto, Rabbino Magg. da Venezia (Italien).

C o h n Raf., hebr. Schriftsteller, in Jeleschowetgrad (Russland).

מחבר ספר: חוט המשולש או דברי נרגן. יכלכל שיחה בדרך
ויכוח בין איש חסידי, מתנגד ומשכל. לצרף ולטהר המנהגים
האמונות והדעות, ומצורף להן שו"ת על ענינים שונים. Chut

Ha-Meschulosch. Dialog zwischen einem Chassiden, Talmudisten und Rationalisten über Religions-Vorschriften und Glaubensmeinungen. 8. Odessa 1874. 50 Kp.

C o h n Salomon, Instituteur à Puy (France).

C o h n S. M., Fr. der hebr. Lit., in Fokschani (Rumänien).

C o h n Tobias, Dr., Rabbiner in Potsdam (Preussen). Von demselben sind erschienen:

1. Der Talmud. Ein Vortrag, gehalten in der literarischen Gesellschaft zu Potsdam. Sonder-Abdruck aus der „Illustrierten Monatsschrift für die gesammten Interessen des Judenthums“. II. Bnd. 2—4 Heft. 8. Wien 1866 (Picker's Buchhandlung).

2. Die Mosesgruppe von Rauch (in Potsdam). Eine jüdisch-wissenschaftliche Kunststudie, mit dem Bildniss der Mosesgruppe. gr. 8. Leipzig. 75 Pfg. (Oskar Leiner).

3. Eduard Lasker. Eine biographische Skizze (Jahrbuch für die Geschichte der Juden und des Judenthums). IV. Bd. Leipzig 1869 (Ebd.).

4. Der Mensch gleicht dem Baume. Predigt, gehalten am Schemini Azereth (16. October 1862) 8. Berlin 1862 (16 S.).

5. Spinoza. Zur zweiten Säcularfeier seines Todes. Vortrag, gehalten in der literarischen Gesellschaft zu Potsdam, 23. Februar 1877 (34 S.).

C o h n é Joseph J., Dr. (vormals Rabbiner in Fogaras) zur Zeit in Devecser, Vesp. Com. (Ungarn). Er schrieb: **הקירית בראשית**. Philosophie der mosaischen Schöpfungsgeschichte. Erster allgemeiner Theil. Prag 1862 I. Heft. Leipzig 1863 II. Heft (Osc. Leiner).

C o l l a n z S. M., Reader. Hambro-Synagogue. London, Fen. Church str.

C o n n h o f S., Lehrer, in Dannenberg (Pr. Hannover).

C o p p e l J., Fr. der hebr. Lit., in Piatra (Rumänien).

C o r c o s Abraham, Rev. Minister, Dayan (דיין) membre of the Ecclesiastical Board of the spanish and portuguese Congregation. London 46, Houndsditch. E.

C o r n e l i u s L., Religionslehrer, in Rothenburg (Pr. Hannov.).

C o r o n e l Nachman Nathan, Rabbiner, Inhaber der k. k. goldenen Medaille für Kunst und Wissenschaft, in Jerusalem. **ואלה הם הספרים אשר הוציא לאור**:

1. בית נתן שנוי נסחאות במסכת ברכות מתלמוד בבלי על פי כ"י קדמון על קלף נושן אשר הובא לידי ממצרים והוא אשר ראה

הגאון חיד"א ז"ל והוספתי עליו נופך משלי להעיר על כל הדברים התמוהים אשר נתקשו בהם גדולי המפרשים, וע"י נסחאות הישרות . . . דברי חכמים כמסמרות נמועים, ובסופו ספחתי עליו פרקי דרבינו ישעיה מראני הראשון זצ"ל על מסכת זו אשר לא נראו עוד בדפוס אשר העתקתי פה ווינה בעקר ספרי המלך יר"ה . . . אנכי המאסה *Lectiones varias tractatus Berachoth ex unico et antiquissimo in Aegyptiaca terra reperto codice depromptas et decisiones Jesaia di Trani in hanc priorem talm. Babl. partem ad libri MS. in Biblioth. caes. vindob. extantis fidem edidit et apparatu critico instruxit.* 4. Windob. 1854. fl. 1.50.

חמשה קונטרסים נמצאו בין קובצי כתבי יד על קלף יקרים. 2. ישנים וקדמונים, ואלה הם בשמותם: (א) מסכת כלה מרובה בפרקים ויתר שאת בנסחאות ישרות על מה שנדפסו. (ב) ספר חקת הדיינים. כולל דיני "חושן משפט" מסודרים על אפניהם להרב ר' שלמה בן אברהם מזראת. (ג) ספר דת הוא עץ חיים לרבינו חיים מאור הגולה כולל קצת דינים . . . (ד) ספר אמרכל, לקוטי דיני מועדי השנה ואיסור והיתר, נודע בין גדולי הקדמונים. (ה) מכתב חרם מהנשיא ר' דוד בן הודייה מבבל, מאושר ומקוים מרוב חכמי דורו מבבל ומא"י נגד איזה מוסרים שהיו אז בארץ אשכנז בניהן מעשה נורא שקרה שמה, *Commentarios quinque doctrinam talmudicam. Illustrantes, Masseketh kala. Chukkoth haddajanim. Sefer dath. Etz chajim. Sefer amarkel. Miktab cherem. opus Nasi David fili Hudjjah etc. . . edidit N. N. Koronel.* 8. Wien 1864. fl. 2.50.

ספר תשובות הגאונים ומצורף להן הלכות בדיקת הסכין. 3. ובדיקת הריאה לרבינו יונה זצ"ל נמצאות בקובץ אחד בבהמ"ד מעיר גאון, *Gaonäische Gutachten und Ritalschriften v. R. Jona, nach einer Handschrift herausgegeben.* 8. Wien 1871. 50 kr.

זכר נתן זכירות ודינים לעובדי דרכים ימים ומדברות, מלוקטים. 4. מדברי ראשונים ואחרונים ומספרי כתבי יד אשר לא שופתם עי' עד הנה, יבוארו בו הרבה דינים ומנהגים הנהוגים בזמננו נצרך לת"ח *Secher Nathan. Reise-Comendium für religiöse Juden, nebst vielen Erläuterungen über erschiedene israelitische Gebräuche.* 8. Wien 1872. fl. 1.50.

C o s t a Israel, Rabbino et Libraio da Livorno (Italien).

C o z i c u M. L., Fr. der hebr. Lit., in Berlad (Rumänien).

C r a i e r, Lehrer, in Neukirchen bei Kirchberg (Pr. Rheinpr.).

C r a n e r M., Lehrer, in Gleichenwiesen, Westphalen (Deutschl.).

Crémieux Adolphe (ancien Ministre de justice), Sénateur de France. Président de l'Alliance Isr. Universelle à Paris, rue de la Pompe 81 (Passy).

מעשה תקפו וגבורתו של השר וגדול ליהודים הזה, פאר ישראל והדרו ומשגבו, הלא הם כתובים לזכר עולם על ספרי דברי הימים לבית יעקב, ומלחמותיו מלחמות ה' אשר לחם מעורו עד היום הזה בעד חופש אחיו בני עמו הלא חרותים לתפארת נצח בספר "תולדות יצחק" אשר כתב החכם השלם מו"ה אפרים משה לונץ איש ירושלים בשנת תרל"ז ואשר שם הראה לנו כבראי מוצק תהלוכות איש הרוח הלזה, חין ערכו ודרכו, מעללו, ומהללו; ואני רק כמלקט אחר הקוצרים באתי הלום להעיר על ענין אחד בקוצר נמרץ ואשר בזה מקום הניחו לי כותבי קורות ותולדות איש חמודות ההוא, להתגדר בו.

בין מפעלות השר הזה, רם המעלה, דגול מרבבה, מתנוססת פעולה אחת גדולה ונכבדה עד מאוד, הראויה לתת לה יד ושם במקום מיוחד פה! והיא פעלתו הנמרצה אשר הכין ופעל על תכונת רוח חיי עמנו בכלל ועל שרי וגדיכי ישורון בפרט, כי הנה לפנינו בישראל, עשירי וגדולי עמנו אף שהי' להם מהלכים בין מושלי ורוזני הארץ, ודבריהם מצאו און קשבת בחצרות המלכים והנסיכים, עמדו מנגד נגעי אחיהם בהיותם כואבים, נסוגו אחור ולא לקחו חבל בצרותיהם וחבליהם מפני אשר אלה הגדולים החכמים בעיניהם יראו לנפשותם ופחדו אל טובם, מדאגה מדבר פן יבולע להם למצבם החברתי (סאציאלע שטעללונג) אם יודע כי לבם פועם באהבתם ובחמלתם ליהודים מרודים ועומדים בשפל המדרגה במעלות החברה והמדינה; או כי בקשו לשבת בשלום בפני עצמם, להיות בודדים במועד עם טובם ועשרם ולזכות אך לנפשם מבלי הבט אל עמל אחרים מחוצה להם, וישכחו את אחיהם הנאנחים והנאנקים הרובצים תחת משא לעיפה באין דורש שלום ומבקש טוב להם — ורבים מהם התיאשו כל כך בהגאולה, בחשבם כי אפסה כל תקוה ותוחלת לראות בישע ישראל, עד שהתנצרו ויתפרדו מקהל ישרון הם ובניהם לעולם. — עד שקם המפסד מו"ה יצחק כרמיה, קם מלאך מושיע זה — והנה נהפך זני הדבר להצללת ישראל ולהיות לו לפלטה גדולה, הוא ירה חץ ושועה במחנה העברים ויקלע למטרה נשגבה להחיש גאולת הנפש עוני הדעת ועבודת הפתיות, וחירות הגוף מעול סבלו ושבת הנוגש ו על דבר אמונתו ודתו — הדור אתם ראו, לכו חזו חסד עליון וודו לשמו כי טוב על אשר העיר רוח בחירו רצתה נפשו בו, עאת לעזרת ישראל בגבורים! — עת קמו שונאינו בנפש ומנדינו חכזרים בשנת 1840 להסתולל ולהתהולל להתגולל ולהתעולל ויקשו להשמיד ולהרוג ולאבד את אחינו חפי פשע ע"ד העלילה הראה מוראה ונגאלה הנודעת בשם "עלילת דמשק" ולהבאיש

ריח כל היהודים בכל מקומות מושבותם לתתם לחרפה ולמשיסה
 לכל גויי הארצות. מעם הדכה הזאת היתה סבה לשפות חרון אף
 שומנינו ותגרת ידם. — עת צרה ונאצה תוכחה וחשכה היתה
 לכלל ישראל ולא האמינו בחייהם מפני עקת עלילות ברשע —
 והנה הוא והשר סיר משה עבד ה' (מונטיפיארע) חגרו שארית
 כחם וישימו לארצות המזרח פעמיהם, עברו ארחות ימים, לא נחו
 ולא שקטו ותדר שנתם מעיניהם, עדי הצליחו בחמלת ה', להוציא
 בלעם מפי זדים ארורים. וחכמתם עמדה להם להציל נפשות עניים
 מרודים לקוחים למות, למרות רוח שונאינו אשר כבר אמרו: האח
 בלענוהו! מן המארה הנוראה הזאת יצאה ברכת טוב ותשועת
 עולמים, מעז יצא מתוק ויקר מזולל. כי מהעת ההיא החלה רוח
 גבורה ואומץ הלב לפעם בקרב ישראל, ועשירי עמינו, גדוליו ונבוגיו
 אשר עד הנה יראו לנפשותם להשתתף בצרת אחיהם, אחרי רואם
 שני צנתרות הזהב האלה יוצאים לישע עמם. גם הם החלו לצאת
 ממחבואם ולהציג כפות רגלם על שדה מערכות הקרב. ובכן למדו
 ידיהם למלחמת מצוה, להתר חרצובות חבלי שוא ולהוציא אסורים
 בכשרון רוחם, לחלצם ממסגרותם; ומהם ראו וכן עשו עשירי ונבוגי
 ישראל בכל מקום שהם, אשר מהלכים להם בין שופטי ומחוקקי
 חקי הארץ, בזרוע עזם לחמו בעד החופש, לא בחרב ולא בחנית
 כי אם ברוח משפט ודעת וברוח אהבת אדם אשר החלו אז לפרוש
 ממות כנפיהן במלא רוחב ארצות אייראפא; — החכמים הגדולים
 ריסער ופיליפזאן בגרמאניא. הגבירים הנודעים לשם ולתהלה הר"ר
 יוסף ווערטהיימער בוויין, לעא האללענדער בארץ הגר (עפעריעס)
 הואילו הלוך בעקבות הענקים האלה, הקדישו גם הם כל עתותיהם
 להקדיש מלחמת מצוה, ולפעול להיטב מצב אחיהם ולתת להם
 חופשה, תורת המדיני והחברתי השכלי והמוסרי, אלה מזה בקסת
 דרובה ושבת סופר חוצבים להבת אש על מזבח אהבת אדם, ואלה
 מזה בדבריהם המחוכמים בעמדם בלי מורך ורתת לפני שרי הארץ
 לבקש טוב לעמם ולהמליץ יושר בעדו, ובהגישם עצומותיהם בחצרות
 המלכים והרוזנים — השתדלו בכל כחם להראות לעין כל כי
 היהודי נאמן הוא למלכו ולארץ מולדתו. — והנה עתה בחמלת ה'
 עלינו נשתנו העתים והזמנים, ובני ישראל שוכנים במח למשפחותם
 שקטים ושאננים, באין מפריע ומכלים דבר. — וממי לנו כל הכבוד
 הזה? ומי היה הראשון אשר החל להיות גבור בארץ ורב להושיע?
 הלא פחד יצחק הוא היה עוזר לנו וצדקתו היא סמכתנו! —
 זאת פעולת ישרי לב ונחלת עבדי ה', זכרה להם אלקים לטובה!

Crown Isaac, Teacher, Manchester. Engl. Moreton str.
 Strange-Way's.

Crown Meyer, Teacher, Jewish Free School, Manchester
 Moreton str. Strange-Way's.

C u l t u r - V e r e i n zur Förderung der Bildung unter den Israeliten in Russland (חברת מפיצי ההשכלה ברוסיא). Sitz des Vereines: St. Petersburg, Palais Günstzburg. Das leitende Vereins-Comité besteht zur Zeit aus folgenden Herren:

Horace Günstzburg, Baron de, Präsident. Rosenthal M. L., Kanzler. Warschawsky Abraham, Bankier. Poliakow Sam., kais. russischer Geheimrath. Dr. Abraham Drabkin, Rabbiner. Harkawy A., Bibliothekar der kais. Universitäts-Bibliothek. Bank Emanuel. Horowitz Elia. Vereins-Secretär ist der rühmlich bekannte hebräische Literat und Dichter Herr Leon Gordon.

אחרי החבורה הנכבדה "חברת כ"ח" בצרפת, באוסטריה, ובאנגליה עמדת במעלה ובחשיבות חברת מפיצי ההשכלה ברוסיא. באמת היא עצם מעצמה ובשר מבשרה כי גם תכליתה היא רק להטיב מצב אחיהם ע"י הרחבת גבולות המדע וההשכלה בין בני עמם — רק יען ממשלת רוסיא לא תתן מהלכים בארצה לחברות נוסדות בארצות אחרות. לכן נתיסדה שמה חברה מיוחדת תחת השם "מפיצי ההשכלה". תכליתה ומטרתה: כשמה כן היא, להפיץ חכמה וכשרון המעשה בישראל ע"י הדפסת ספרים מועילים, ולהיות בתומכי מחברים חכמים, ולהתיסד בתי ספר לרעות את צעירי בני ישראל על שדמות התבונה והדעת ולהראותם הדרך ילכו בה להתגלגל בכל עבודה בבית ובשדה, במלאכת מחשבת ובכשרון המעשה (קונסט, וויססענשאפט, אקערבויא אונד געווערבע).

ראשי החבורה המה אדירי בני ישראל בארץ רוסיא, עשירים עצומים ונכונים בשער, ומהלכים להם בין ישרי ורוזני ארץ רוסיא האדירה — ומאוד נתפלא איך מיום התיסדת החבורה זה לערך עשר שנים (בשנת תרכ"ד) עד עתה לא יעלה מספר אנשיה החברים יותר מארבע מאות!! ולא נדע שורש הדבר אם היא מפאת האינדיפערענטיסמוס אשר ישורר שמה בין אחינו היהודים או מטעם אשר לא יבינו או לא ירצו להבין חין ערך החבורה היקרה הזאת אשר ברכה בה לכלל היהודית.

C u r i e l A., Dr. da Trieste. Editore: Del Corriere israelitico periodico per la storia, lo spirito ed il progresso del Giudaismo Anno XIV. gr. 8. Triest 1879 per Annum 6 fl.

C z a c z k e s G., Lehrer der hebr. Sprache an der israelitischen Schule in Bottuschan (Rumänien).

C z e r k e r J., Lehrer der hebr. Sprache an der israelitischen Schule zu Bottuschan (Rumänien).

C z i m m e r m a n n P., Fr. der hebr. Literatur, in Berettő-Ujfalú (Ungarn).